

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

**ΧΡ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ,
Μ. Ε. ΜΕΤΣΚΑ**

*Παιδική Κακοποίηση και Παραμέληση:
Οδοντιατρική και Οδοντιατροδικαστική Θεώρηση.
Χρήστος Σταυριανός, Θεσσαλονίκη, 2002
222 σελίδες, 69 φωτογραφίες*

Σκοπός του παρόντος συγγράμματος είναι να ενημερώσει τον οδοντίατρο, τον ιατροδικαστή, τον γιατρό όλων των ειδικοτήτων αλλά και το βοηθητικό προσωπικό που εργάζεται σε φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, σε σχέση με τα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα γύρω από το "Σύνδρομο του Κακοποιημένου Παιδιού", ενώ τονίζει παράλληλα και τον κοινωνικό ρόλο της Οδοντιατρικής επιστήμης. Επιπρόσθετα έχει σαν στόχο να παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις αλλά και να οξύνει την κρίση και την παρατηρητικότητα του ιατρικού κόσμου που έρχεται σε επαφή με περιστατικά πιθανής κακοποίησης, ώστε αυτά να αναγνωρίζονται γρηγορότερα και να ειδοποιούνται άμεσα οι αρμόδιοι φορείς.

Το σύγγραμμα μπορεί να χωρισθεί σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα, που περιλαμβάνει τα κεφάλαια 1-5, ενημερώνει σφαιρικά τον οδοντίατρο για το σύνδρομο του κακοποιημένου παιδιού, ξεκινάει με μια ιστορική αναδρομή αυτού του κοινωνικού φαινομένου. Στη συνέχεια παρατίθενται στατιστικά στοιχεία και παρουσιάζονται οι παράγοντες επικινδυνότητας που σε παγκόσμια κλίμακα θεωρούνται προδιαθεσικοί για κακοποίηση. Τέλος περιγράφονται οι διάφορες μορφές του συνδρόμου, που διαχωρίζονται σε μορφές κακοποίησης, μορφές παραμέλησης και άλλες.

Η δεύτερη ενότητα που περιλαμβάνει τα κεφάλαια 6-8, αφορά τη διάγνωση του συνδρόμου και διαχωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος πραγματεύεται τη διάγνωση σε θύματα "εν ζωή" και αφορά τόσο τον κλινικό οδοντίατρο όσο και τον οδοντίατρο με εξειδικευμένες γνώσεις Οδοντιατροδικαστικής. Σε αυτό παρουσιάζονται οι τραυματικές βλάβες που κατά κανόνα απαντώνται στο σύνδρομο, η διαφοροδιάγνωσή τους από παρόμοιες τραυματικές ή μη βλάβες, οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την καταγραφή τους και την αναφορά τους στους αρμόδιους φορείς, καθώς και το ισχύον νομικό πλαίσιο προστασίας και αντιμετώπισης του κακοποιημένου παιδιού

BOOK REVIEW

**CHR. STAVRIANOS,
M. E. METSKA**

*Child Abuse and Neglect:
Dental and Forensic Views
Christos Stavrianos, Thessaloniki, 2002
222 pages, 69 illustrations*

The aim of this textbook is to inform dentists, forensic surgeons physicians of various specialties as well as nursing staff working in the Health and Care Services on the most recent scientific data concerning the "Child Abuse Syndrome", and stress the social role of Dental science. Moreover, the textbook aims to provide necessary knowledge and enhance critical judgement and observation skills of professionals involved in cases of possible child abuse, so that these cases are recognized more easily and reported to the corresponding authorities without any delay.

The book can be divided into two sections. The first one includes chapters 1-5 and provides comprehensive information to dentists about the Child Abuse Syndrome; it starts with a presentation of the historical background of this social phenomenon. Statistical data and risk factors, internationally considered as predisposing parameters for child abuse, are then presented. Finally, various forms of the Syndrome are presented, distinguished into types of abuse, types of neglect, and others.

Section 2 includes chapters 6-8 and concerns the diagnosis of the Syndrome; it is divided in two parts: the first one deals with diagnosis on "living" victims and concerns clinical dentists and specialized forensic odontologists. It presents the traumatic lesions generally encountered in this Syndrome, differential diagnosis from similar traumatic or other lesions, procedures followed to record and report cases to competent authorities as well as the legal framework in force in order to protect and support abused children in Greece. The second part deals with diagnosis on "dead" victims and concerns, mainly, forensic odontologists. This describes the basic principles of Forensic Odontology followed when recording evidence, collection of findings from the victim and suspects, impression-taking of traumatic biting injuries, and finally, analysis and comparative evaluation of the findings.

στη χώρα μας. Το δεύτερο μέρος πραγματεύεται τη διάγνωση σε νεκρά θύματα και αφορά κυρίως τον οδοντίατρο-ιατροδικαστή. Σε αυτό περιγράφονται οι βασικές αρχές της Οδοντιατροδικαστικής που ακολουθούνται σε σχέση με την καταγραφή των στοιχείων, τη συλλογή των ευρημάτων από το θύμα και τους πιθανούς υπόπτους, την αποτύπωση των τραυματικών βλαβών δήξης και τέλος την ανάλυση και συγκριτική αξιολόγηση των ευρημάτων.

Παίρνοντας υπόψη τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό θυμάτων παιδικής κακοποίησης αλλά και των θυμάτων που δεν αναγνωρίζονται επιτυχώς, καταδεικνύεται το πόσο σημαντική είναι για όλο τον ιατρικό κόσμο η έγκαιρη και όσο το δυνατόν γρηγορότερη αναγνώριση της παιδικής κακοποίησης, ώστε να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του παιδιού από κάθε περαιτέρω κακοποίηση, που μερικές φορές μπορεί να αποβεί μοιραία. Αν λάβει δε κανείς υπόψη του την έλλειψη στην ελληνική βιβλιογραφία κάποιου συγγράμματος που να προσεγγίζει το πρόβλημα αυτό από οδοντιατρική σκοπιά, γίνεται έκδηλη η σημασία του παρόντος για τον έλληνα οδοντίατρο, ιδιαίτερα δε για τους συναδέλφους που έρχονται συχνότερα σε επαφή με παιδιά, όπως οι ορθοδοντικοί και οι παιδοδοντίατροι.

Μ. Α. Παπαδόπουλος

Taking into account the increasing number of child abuse victims, as well as of non-successfully recognized victims, it is easily understood how important is for all medical professionals to recognize such cases as early as possible so that all necessary measures could be taken to protect children from further abuse, which in some cases may be proved fatal. If one considers the lack of relevant Greek literature concerning this issue from a dental point of view, it becomes obvious how important for the dentists in Greece this publication is especially for those colleagues whose patients are mostly children, such as orthodontists and pedodontists.

M. A. Papadopoulos